

Шифр Спеціальності 192	Назва спеціальності, освітньої програми Будівництво та цивільна інженерія	Сторінка 1 з 3

«Затверджую»

Завідувач кафедри теплотехніки
д.т.н., професор О.В.Приймак
17.06.2020

Розробник
д.т.н., професор О.В.Приймак
17.06.2020

СИЛАБУС

Дисципліна вибіркової компоненти Техніка теплофізичного експерименту

1) Шифр за освітньою програмою: ВК
2) Навчальний рік: 2020/2021
3) Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)
4) Форма навчання: денна, вечірня
5) Галузь знань: 19- Архітектура та будівництво
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 192- Будівництво та цивільна інженерія
8) Статус освітньої компоненти: Вибіркова
9) Семестр: третій
11) Контактні дані викладача: професор кафедри теплотехніки Приймак Олександр Вікторович, д.т.н., проф. e-mail: pryimak.ov@knuba.edu.ua ; +380442497256 https://outlook.office365.com/mail/group/knuba.edu.ua/knubaadmission/email
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити. ОК 04 - Організація наукової діяльності та інформаційні технології. ОК 07 Спеціальний курс за науковою спеціальністю: «Будівництво та цивільна інженерія»-
14) Мета курсу: Метою дисципліни – є надати здобувачам необхідні знання, навички та практичні уміння для проведення теплофізичного експерименту, ознайомити їх із сучасним станом та перспективами розвитку техніки теплофізичні експерименту.

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРО2. Здатність продемонструвати глибинні системні знання і розуміння вітчизняного та зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду, сучасної методологічно-методичної бази проведення наукових досліджень у царині будівництва.	Індивідуальне завдання у формі реферату	Лабораторне в аудиторії/самостійна робота студента	ІК ЗК01-03. ЗК05 ФК01,03

2.	ПР.06 Вміння застосовувати універсальні навички дослідника, достатні для розв'язання комплексних проблем у сфері будівництва та цивільної інженерії та пов'язаних з нею дослідницько-інноваційній та/або науково-педагогічній діяльності за фахом та продукування нових ідей та методів, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі будівництва та архітектури	-//-	-//-	ІК ЗК01-03. ЗК05 ФК04
3.	ПР09. Знання та розуміння принципів створення і розвитку ефективних методів розрахунку та експериментальних досліджень споруджених, відновлених та підсилених конструкцій, влаштування інженерних мереж, проектування та виробництва будівельних матеріалів, володіти теоретично-методологічними базисами проектування й організації технологічних процесів, що найбільш повно враховують специфіку впливів зовнішнього середовища, антропогенних факторів, тощо.	-//-	-//-	ІК ЗК01-03. ЗК05 ФК05
4	ПР10. Володіти сучасними інформаційними технологіями для розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями в сфері будівництва та цивільної інженерії, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації.	-//-	-//-	ІК ЗК01-03. ЗК05 ФК07
5	ПР15. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу літературних джерел, патентних досліджень, повного циклу теоретичних і експериментальних досліджень, проведених за сучасними методиками.	-//-	-//-	ІК ЗК01-03. ЗК05 ФК09

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостій ні робота здобувач а, год.	Форма підсумко вого контролю
-	-	50	Розрахунково-графічна робота	100	залік
Сума годин:			150		
Загальна кількість кредитів ECTS:			5		
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:			50 годин (1,67 кредитів ECTS)		

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лабораторні заняття:

Змістовий модуль 1. Методи техніки вимірювань теплофізичних величин.

Заняття 1,2. Тема 1. Методи і техніка вимірювання температури тиску і витрат робочих тіл у теплофізичному експерименті.

Заняття 3,4,5,7 Тема 2 .Експериментальні методи дослідження теплофізичних властивостей робочих тіл. Способи створення і зміни тисків в теплофізичному експерименті. Методи вимірювання витрат однофазних і багатофазних середовищ.

Заняття 7,8,9,10. Тема.3. Методи експериментального дослідження коефіцієнтів тепловіддачі і масообміну.

Змістовий модуль 2. Організація, планування і проведення експерименту.

Заняття 11,12,13. Тема 1. Первинна обробка результатів експерименту. Статистичні характеристики результатів вимірювання. Статистичні критерії. Математична обробка результатів експерименту. Дисперсійний аналіз. Етапи і принципи експерименту.

Заняття 14,15,16,17,18,19, Тема 2. Повний факторний експеримент. Експеримент типу 2к. Дробовий факторний експеримент. Плани другого порядку. Ортогональні та ротатбельні плани другого порядку. Аналіз нелінійної моделі. Канонічне перетворення. Симплексно-решітчасте планування. Методи оптимізації. Лінійне програмування. Елементи нелінійного, динамічного та стохастичного програмування.

Заняття 20,21,22,23,24,25 Тема 3. Експериментальні установки і обладнання. Підбір засобів вимірювання величин та їх верифікація. Комплектація установки. Вплив комбінацій послідовності вимірюваних величин на чистоту експерименту.

Основна література:

1. Compendium of Thermophysical Property Measurement Method. Recommended Measurement Techniques and Practices. 1992. New York.
https://books.google.com.ua/books?id=cQPTBwAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=Technique+of+thermophysical+experiment+books&hl=uk&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
2. Планування і обробка даних наукового експерименту: Конспект лекцій /В.В. Полтавець. — Донецьк: ДВНЗ ДонНТУ, 2008 — 52 с.
3. Методологія наукових досліджень технологічних процесів. /П.Білей, М.Адамовський, Я. Ханик, Н. Довга, Л. Сорока/ — Львів: Видав. НУ "Львівська політехніка", 2003. — 352 с.
4. Засименко В.М. Основи теорії планування експерименту. Навч. посібник. — Львів: Видав. ДУ «ЛП», — 2000. — 205 с.
5. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень. Підручник. — К.: Знання (Вища освіта ХХІ століття), 2005. — 309 с.
6. Аністратенко В.О., Федоров В.Г. Математичне планування експерименту в АПК. — К.: Вища школа, 1993. — 375 с.

19) Додаткові джерела:

1. Дикий Н.А., Халатов А.А. Основы научных исследований: Теплоэнергетика. — М.: Высш. школа, 1981. — 178 с.
2. Теория инженерного эксперимента: текст лекций/ А.К. Бояршинова, А.С. Фишер. — Челябинск: Изд-во ЮУрГУ, 2006. — 85 с.
3. Красовский Г.И., Филаретов Г.Ф. Планирование эксперимента. — М: Энерго
4. Томашевський В. М. Моделювання систем. — К.: Видавнича група ВНУ, 2005.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури: <http://org2.knuba.edu.ua>.
Бібліотека КНУБА. URL : <http://library.knuba.edu.ua/>.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання			Підсумковий контроль	Сума
ПРН.02,06	ПРН.09,10	ПРН.15		
20	20	20	40	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Методика(елементи) експериментального дослідження за темою дисертаційного дослідження.

22) Політика щодо академічної доброчесності: Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) мають носити оригінальний характер і можуть бути основою розділу “експериментальні дослідження” дисертації.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: (сайт кафедри теплотехніки)